

תהלים

קין

בו יסופר נפלאות מוציאת מצרים:

א הַלְלוּ־יָהּ | הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה: ב יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:
 ג מִמְזֹרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבֹאוֹ מְהַלֵּל שֵׁם יְהוָה: ד רַם עַל־פְּלִגְיִים | יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ:
 ה מִי כִּיְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמְגִבִּיהַי לַשָּׁבֶת: ו הַמְשַׁפִּילֵי לְרֵאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: ז מְקִימֵי מַעְפָּר
 דָּל מְאַשְׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן: ח לְהוֹשִׁיבֵי עַם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: ט מוֹשִׁיבֵי | עֶקְרַת תְּפִית
 אִם־הַפְּנִים שְׂמֵחַה הַלְלוּ־יָהּ:

קיד.

בו מבוואר מפני מה זכה יהודה למלכות:

א בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לְעֹז: ב הֵייתָ יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְשֻׁלוֹתָיו:
 ג הַיָּם רָאָה וַיִּגַּם הַיַּרְדֵּן יִסֵּב לְאַחֹר: ד הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבְנֵי־צֶאֱן: ה מֵהַלְדָּה
 הַיָּם כִּי תִגּוֹם הַיַּרְדֵּן תִּסֵּב לְאַחֹר: ו הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבְנֵי־צֶאֱן: ז מִלְפָּנַי אֲדוֹן
 חוֹלֵי אָרֶץ מְלַפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: ח הַהַפְּכֵי הַצּוֹר אַגְמֵי־מַיִם חֲלָמִישׁ לְמַעֲיֹנוֹמַיִם:

המשך ביאור למסכת ליום שני עמ' ב

33 שמתחילה היו ארבעת השדות שמסביב שייכות לארבעה בני
 34 אדם ומכר כל אחד מהם את שדהו ללוקח אחר, וכן בארבעה
 35 בעלים דָּאָתוּ מִכֶּחַ חָד - שמתחילה היו שייכות השדות לאדם אחד
 36 ומכר כל אחת מהן ללוקח אחר, אכן כוּלֵי עֲלָמָא לֹא פְּלִיגֵי דְמַצְנו
 37 מְדַחֵי לִיָּה - שכל אחד מהשכנים יכול לדחותו ולומר לו, שמא
 38 הדרך אינה מצויה בתוך שדי. כִּי פְּלִיגֵי אֲדַמּוֹן וְחַכְמַיִם, כְּחַד דְּאָתֵי
 39 מִכֶּחַ אֲרַבְעָה, שמתחילה היו ארבעת השדות שייכות לארבעה בני
 40 אדם, ומכרו ארבעתם את שדותיהם לאדם אחד. אֲדַמּוֹן כְּכַר, מְצִי
 41 אָמַר לִיָּה זֶה שֶׁאֲבִדָּה לֹא הֵרַךְ לְלֹקַח, אָף שֶׁאֲתָה בֹא מִכַּח אֲרַבְעָה
 42 מוֹכְרִים מִכֶּל מְקוֹם עֵתָה לְאַחַר שֶׁקִּנִּית אֶת כָּל הַשְּׂדוֹת דְּרָבֵי נִבְּךָ
 43 הוּא - הדרך שלי נמצאת בתוך שדותיך, ותן לי לפחות את הקצרה
 44 ביותר. וְרַבֵּן כְּכַר, אֵינוֹ יֹכֵל לְתוֹבַע כְּלוּם, מִשּׁוּם דְּאָמַר לִיָּה
 45 הַלּוֹקַח, אִי שְׂתַקַּת שְׂתַקַּת - אם תשתוק ולא תתבעני אמכור לך
 46 דרך שלא ביוקר. וְאִי לֹא תִשְׁתּוֹק אֲלֵא תִתְבַּעֲנִי, מִתְדַרְנָא שְׂמַרְא
 47 לְמַרְיָהוּ - אחזיר את שטרות מכירת השדה לבעליהן הקודמים,
 48 וְלֹא מְצִי לְאִשְׁתַּעֲוֵי דִינָא כְּהַרְיָהוּ - ושוב לא תוכל לתובעם בדין
 49 משום שכל אחד מהם ידחה אותך אצל חבירו, ותצטרך לקנות
 50 מהם דרך בדמים מרובים.
 51 מְסִיקָה הַגְּמָרָא אֶת דְּבַרְיָה: לִיָּמָא רַבֵּי אָמַר בְּסַפְקָא וּבְנֵי יָבִם
 52 'קָם דִּינָא' סוֹבֵר כְּרַבְנֵי, שֶׁאֵינוֹ יֹכֵל לְתוֹבַע דֶּרֶךְ מִהַלּוֹקַח מִשּׁוּם
 53 שֶׁכֶּבֶר נִקְבַּע דִּין 'הַמוֹצִיא מִחִבְרֵי עֲלֵיו הַרְאִיה' בְּשַׁעָה שְׁהָיוּ
 54 שְׁיִיכוֹת הַשְּׂדוֹת לְאַרְבַּעָה בְּנֵי אָדָם שׁוֹנִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם יֹכֵל
 55 לְדַחוֹתוֹ אֲצֵל חִבְרֵי, וְאָף עֵתָה לְאַחַר שֶׁכָּל הַשְּׂדוֹת נִמְכְּרוּ לְאָדָם
 56 אֶחָד אֵין מִתְבַּטֵּל דִּין זֶה. וְרַבֵּי יְרֵמְיָה דְּאָמַר 'הַדֵּר דִּינָא' סִבֵּר
 57 כְּאֲדַמּוֹן, שֶׁכִּבְחוֹ לְתוֹבַע לֹא הֵרַךְ לְאַחַר שֶׁכָּל הַשְּׂדוֹת נִמְכְּרוּ לְאָדָם
 58 אֶחָד, וּמִתְבַּטֵּל דִּין 'הַמוֹצִיא מִחִבְרֵי עֲלֵיו הַרְאִיה' שֶׁנִּפְסַק בְּשַׁעָה
 59 שְׁהָיוּ שְׁיִיכוֹת הַשְּׂדוֹת לְאַרְבַּעָה בְּנֵי אָדָם.
 60 דוּחָה הַגְּמָרָא: אֵין שְׁתֵּי הַמַּחְלוֹקוֹת תְּלוּיוֹת זֶה בְּזֶה, שֶׁכֵּן אָמַר לֶךְ רַבֵּי
 61 אָבָא, אָבָא דְּאָמְרֵי 'קָם דִּינָא, אֲפִילוּ כְּאֲדַמּוֹן' - בְּשִׁיטָת אֲדַמּוֹן
 62 אֲמַרְתִּי זֹאת. מִשּׁוּם שֶׁעַד כָּאֵן לֹא כְּאָמַר אֲדַמּוֹן הָתָם שִׁיכוֹל לְתוֹבַע
 63 דֶּרֶךְ מִהַלּוֹקַח, אָלָּא מִשּׁוּם דְּאָמַר לִיָּה לְלֹקַח, מְכִיחַ כְּפִשְׁךְ,

1 כדין, מכל מקום אחזיר מחצית זו ונחלוק אותה בינינו בשוה יחד
 2 עם כל ירושת אבינו. וְאִי כִּר מִיָּתְנָא אָבָא בֵּן הַמֵּת הַרְאִשׁוֹן אֵין וְלֹא
 3 אחיכם, אִם כֵּן הָבֵו לִי פְּלָמָא דְּפִלְג אָבִיבוֹן כְּהַרְאֵי - החזירו לי את
 4 המחצית מירושת אבי שחלק אותה אביכם עמי ונטל אותה שלא
 5 כדין. רַבֵּי אָבָא אָמַר בְּשֵׁם רַבֵּי, קָם דִּינָא - הדין שנפסק בנכסי
 6 הראשון קיים ושוב אינו מתבטל, ואפילו שעתה דוחים בני היבם
 7 את הספק מירושת אביהם בטענה שאיננו בנו אלא הוא בן
 8 הראשון, ולדבריהם אכן נטל אביהם מחצית זו שלא כדין, מכל
 9 מקום הדין שכבר התקיים בשעתו אינו בטל. וְרַבֵּי יְרֵמְיָה אָמַר הַדֵּר
 10 דִּינָא - הדין הראשון חוזר ומתבטל, ואם ידחו בני היבם את הספק
 11 מירושת אביהם בטענה שאיננו בנו, נמצא שלדבריהם נטל אביהם
 12 מחצית מנכסי הראשון שלא כדין, ועליהם להחזיר לו מחצית זו.
 13 מְבַרְרַת הַגְּמָרָא: לִיָּמָא - (שֶׁמָּא נִאֲמַר) שְׂרַבֵּי אָבָא וְרַבֵּי יְרֵמְיָה
 14 כְּפִלּוֹתָא דְּאֲדַמּוֹן וְרַבֵּן קְמִיפְּלִיגֵי. דִּתְנֵן בְּמִשְׁנָה בְּכַתּוּבוֹת (ט), מִי
 15 שְׁהָלַךְ לְמַדִּינַת תַּיִם וְאָבְרָה לֹא דְרָךְ עָרְהוּ, שְׁהִיתָה שְׂדֵהוּ מוֹקֶפֶת
 16 בְּשְׂדוֹת אָדָם אַחַר, וְהִיתָה לֹא דֶרֶךְ לְשְׂדֵהוּ בְּתוֹךְ אֶחָת מֵהֶן, וּמִכֵּיּוֹן
 17 שְׁהָלַךְ לְמַדִּינַת תַּיִם נִשְׁכַּח הֵיכֵן עֲבַרָה דֶּרֶךְ זֶה, נִחְלַקוּ תְּנַאִים בְּדֵינוּ.
 18 אֲדַמּוֹן אָמַר, יִלְךְ פְּקֻצְרָה - כּוֹפֵה הוּא אֶת בַּעַל הַשְּׂדוֹת שֶׁמִּסְבִּיב
 19 לְהַעֲמִיד לֹא לְכָל הַפְּחוֹת אֶת הַדֶּרֶךְ הַקְּצֵרָה בְּיוֹתֵר לְשְׂדֵהוּ. וְהַכְּמַיִם
 20 אֲזַמְרִים, אֵינוֹ יֹכֵל לְתוֹבַע שׁוּם דֶּרֶךְ, אֲלֵא יִקַּח לֹא דְרָךְ כְּמֵאָה מְנַה
 21 - יִקְנֶה לֹא דֶרֶךְ בְּקִרְקַע כְּכֹל מַחִיר שִׁישִׁיתוֹ עֲלֵיו, אִוִּי שִׁיפְרַח כְּאֲוִיר
 22 כְּדִי לְהַגִּיעַ לְשְׂדֵהוּ.
 23 וְהֵיּוֹן - (וּתְמַחְנוּ) כֶּה בְּמִשְׁנָה זֶה, מִדּוּעַ לְרַבֵּן אֵין לֹא דֶרֶךְ, הֲרֵי שְׂפִיר
 24 כְּאָמַר אֲדַמּוֹן, שֶׁמֵּאַחַר שְׁבוּדָאֵי יֵשׁ לֹא דֶרֶךְ בְּשְׂדוֹת אֱלֹהֵי, עַל בַּעֲלֵיהֶן
 25 לְתַת לֹא לְכָל הַפְּחוֹת אֶת הַדֶּרֶךְ הַקְּצֵרָה בְּיוֹתֵר. וְאָמַר רַבֵּי הַיְהוּדָה
 26 אָמַר רַבֵּי, הֲכָא כְּמֵאֵי עֲפִקִינוּ, כְּגוֹן שְׁתַּקְפִּיפוּהִי אֲרַבְעָה כְּנֵי אָדָם מֵאַרְבַּע
 27 רוּחוֹת, וְכָל אֶחָת מֵהַשְּׂדוֹת שֶׁמִּסְבִּיב שְׁיִכַּת לְאָדָם אַחַר. לְפִיכֵךְ
 28 אֵינוֹ יֹכֵל לְתוֹבַע אָף אֶחָד מֵהֶם, שֶׁכֵּן כָּל אֶחָד דוּחָהוּ וְאוֹמַר לֹא
 29 שְׁהַדֶּרֶךְ אֵינָה נִמְצָאָת בְּשְׂדֵהוּ אֲלֵא בְּשְׂדֵה אַחֲרָת, וְהַמוֹצִיא
 30 מִחִבְרֵי עֲלֵיו הַרְאִיה. וְשׁוּב הַקְּשִׁינוּ: אִי הָכֵי, מֵאִי מְעַמָּא דְּאֲדַמּוֹן
 31 שְׁהֶם צְרִיכִים לְתַת לֹא דֶרֶךְ, הֲרֵי כָּל אֶחָד מֵהֶם יֹכֵל לְדַחוֹתוֹ בְּטַעֲנָה
 32 הַאֲמוּרָה. וְאָמַר רַבָּא לְתַרְגֵּי, כְּאֲרַבְעָה בַּעֲלִים דְּאָתוּ מִכֶּחַ אֲרַבְעָה -